

29.04.2013

Kj/39

§ 496

V Stj / Valtuutettu Kati Peltolan aloite terveysasemapalvelujen saamisesta Koskelan vanhustenkeskuksesta

HEL 2012-015136 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Kati Peltolan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Kati Peltolan aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Kati Peltolan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Kati Peltola ja kolme muuta valtuutettua esittävät, että Koskelan vanhustenkeskuksen lääkäri- ja sairaanhoitopalvelut järjestetään niin, että vaikeasti liikkuvat ja muutkin lähipalvelua tarvitsevat voisivat käyttää niitä joinakin päivinä viikossa.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Koskelan terveysaseman asiakaspalvelutiloista luopuminen on osa palveluverkon kehittämissuunnitelmaa.

Lähipalvelupistetoimintaa kokeiltiin terveyslautakunnan 25.10.2005 tekemän päätöksen mukaisesti. Lähipalvelupisteet oli tarkoitettu ensisijaisesti lapsiperheille ja vanhusväestölle alueilla, joilla pisteet mm. kulkuyhteyksien takia katsottiin tarpeellisiksi. Lähipalvelupisteissä oli väestön itsehoitotila (ITE-piste) ja terveydenhoitajan työhuone. ITE -

29.04.2013

Kj/39

piste on tarkoitettu asukkaiden itsenäiseen oman terveydentilan seurantaan. Terveystenhoitajien tarjoamasta asiointimahdollisuudesta huolimatta asukkaat valitsivat mieluummin itselleen sopivan vastaanottoajan omalta terveysasemalta. Sen sijaan kokemukset osoittivat, että ITE-pisteitä kannattaa edelleen kehittää ja tuoda niitä kaupunkilaisten käyttämien palvelujen lähelle tai yhteyteen.

1.5.2011 voimaan astuneen terveydenhuoltolain mukaan kuntalaiset ovat voineet hakeutua vapaasti haluamalleen terveysasemalle. Koskelan alueelta on hyvät julkiset liikenneyhteydet Oulunkylän terveysaseman lisäksi myös Kallion ja Vallilan terveysasemalle sekä tulevalle Kalasataman terveysasemalle.

Yhdistymällä Oulunkylän terveysasemalle, Koskelan terveysaseman avosairaanhoidon saa asianmukaiset, terveysasemaksi suunnitellut tilat, jossa tarjotaan perusterveydenhuollon moniammatillisen avosairaanhoidon lisäksi neuvolapalveluja, erilaisia ryhmätoimintoja sekä erityistyöntekijöiden palveluja.

Kaupunginhallitus yhtyy sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemykseen, ettei Koskelan alueelle ole tarpeen perustaa erillistä, vastaanottotoimintaa sisältävää lähipalvelupistettä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Kati Peltolan aloite

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.03.2013 § 61

HEL 2012-015136 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa terveysasemapalvelujen saamisesta Koskelan vanhustenkeskuksesta koskevasta aloitteesta seuraavan lausunnon:

"Terveyslautakunnan 17.5.2011 tekemän palveluverkon kehittäminen ja jatkosuunnittelu päätöksen mukaisesti terveyskeskus luopuu Koskelan

terveysaseman asiakaspalvelutiloista, sen yhdistyessä Oulunkylän terveysasemaan 1.3.2013 alkaen.

Terveydenhuollon lähipalvelujen määritelmistä suurin osa on listauksia siitä, mitä lähipalveluihin kuuluu. Etäisyyksistä palveluihin ei määritelmässä ole mainintoja, vaan palvelujen pitäisi määritelmien mukaan sijaita kohtuullisen matkan päässä ja/tai omassa kunnassa esim. hyvien joukkoliikennepalvelujen piirissä. STM:n 2002 toimeenpantu kansallinen terveysprojekti antaa terveydenhuollon lähipalveluista seuraavanlaisen kuvauksen: "Terveydenhuollon lähipalvelut tuotetaan lähellä kuntalaisia. Lähipalveluja ovat ehkäisevä terveydenhuolto, äkillisesti sairastuneiden hoidon järjestäminen, avohoidon vastaanottopalvelut, pääosa kroonisten sairauksien hoidosta, osa kuntoutuksesta, hammashuolto, vanhusten hoito, mielenterveystyön avohoitopalvelut sekä työterveyshuolto." Tämän mukaan lähipalvelut järjestetään kuntakohtaisesti tai seudullisena yhteistyönä 20 000–30 000 asukkaan väestöpohjalle, mikä luo toimintaedellytykset noin 12–18 lääkärille. Toimipisteverkon tulee olla hajautettu siten, että matkat eivät muodostu terveyspalvelujen käytön esteeksi.

Lähipalvelupistetoimintaa kokeiltiin terveyslautakunnan 25.10.2005 tekemän päätöksen mukaisesti silloisen terveysasemaverkon kehittämislinjauksella keskitettävien terveysasemien alueilla. Lähipalvelupisteet oli tarkoitettu ensisijaisesti lapsiperheille ja vanhusväestölle alueilla, joissa ne mm. kulkuyhteyksien takia katsottiin tarpeellisiksi. Lähipalvelupisteissä oli väestön itsehoitotila (jäljempänä ITE-piste) ja terveydenhoitajan työhuone. ITE -piste on tarkoitettu asukkaiden itsenäiseen oman terveydentilan seurantaan. Pisteisiin on sijoitettu materiaalia ja välineitä oman terveydentilan arvioimiseen ja seurantaan. Lähipalvelupisteessä sijaitsevaa työhuonetta oli tarkoitus käyttää erikseen sovittavien yksilökäyntien vastaanotoilla sekä ryhmätapaamisissa.

Vironniemen, Viikin ja Myllypuron alueilla sijainneiden lähipalvelupisteiden terveydenhoitajien vastaanotoilla kävi vain 0-8 asiakasta kuukaudessa. Terveydenhoitajien tarjoamasta asiointimahdollisuudesta huolimatta asukkaat valitsivat mieluummin itselleen sopivan vastaanottoajan omalta terveysasemalta. Sen sijaan lähipalvelupisteistä saadut ITE -pisteitä koskevat kokemukset osoittivat, että ITE-pisteitä kannattaa edelleen kehittää ja tuoda niitä kaupunkilaisten käyttämien palvelujen lähelle tai yhteyteen.

1.5.2011 voimaan astuneen terveydenhuoltolain mukaan kuntalaiset ovat voineet hakeutua vapaasti haluamalleen terveysasemalle. Koskelan alueelta on hyvät julkiset liikenneyhteydet Oulunkylän terveysaseman lisäksi myös Kallion ja Vallilan terveysasemalle (sekä

tulevalle Kalasataman terveysasemalle). Koskelan asukkaiden käytössä on normaaliliikenteen lisäksi erityisesti huonosti liikkuville suunnattu, matalalattiabussilla ajava J60 kutsulinja. Kutsulinja palvelee arkisin klo 7–18 ja tilaus on mahdollista tehdä 2 viikko–1 tunti ennen haluttua matkustusaikaa julkisen liikenteen pysäkille tai myös sivukaduille. Asukkaat, jotka eivät pysty enää käyttämään terveysasemapalveluja, kuuluvat lisäksi pääsääntöisesti kotihoidon palveluiden piiriin.

Yhdistymällä Oulunkylän terveysasemalle, Koskelan terveysaseman avosairaanhoidon saa asianmukaiset, terveysasemaksi suunnitellut tilat, jossa tarjotaan perusterveydenhuollon moniammatillisen avosairanhoidon lisäksi neuvolapalveluja, erilaisia ryhmätoimintoja sekä erityistyöntekijöiden palveluja.

Helsingin terveyskeskuksessa saatujen kokemusten mukaan toimiva terveysasema on vähintään viisi työpäivää sisältävä yksikkö. Pienemmissä yksiköissä erityisesti henkilöstön äkilliset poissaolot aiheuttavat merkittävää vastaanottotoimintojen haavoittuvuutta. Tutkimusten mukaan moniammatillinen työpari- ja tiimityöskentely edistää potilaan sujuvampaa hoitoa. Esimerkiksi tarkoituksenmukaisen hoidon tarpeen arvioinnin ja riittävien konsultaatiomahdollisuuksien perusteella potilas voidaan terveysasemalla ohjata suoraan oikean ammattihenkilön hoitoon ja välttää ns. potilaan turhalta juoksuttamiselta. Terveysasemilla on lisäksi käytössä takaisinsoittojärjestelmä. Yhden tai kahden henkilön lähipalvelupisteissä ei edellä mainittuja laadukkaan hoidon edellytyksiä voida vastaavasti turvata. Etäpisteinä toimivien lähipalveluiden toiminnan suunnittelu, koordinointi ja toteuttaminen edellyttävät runsaasti lisätyötä ja hankaloittaa myös varsinaisen terveysaseman vastaanottotoimintaa sekä palvelujen tuottavuutta.

Koskelan vanhustenkeskuksen (tulevan monipuolisen palvelukeskuksen) tehtävänä on järjestää laitoshoidon, lyhytaikaista ja osavuorokautista hoitoa sekä arviointi- ja kuntoutuspaikkoja. Tuleva monipuolinen palvelukeskus sisältää lisäksi asumispalveluja, ryhmäkoteja, päivätoimintaa ja palvelukeskustoimintaa. Vanhustenkeskuksen nykyinen henkilökunta ja tilat on mitoitettu toimimaan em. tehtävissä, joten vanhustenkeskuksella ei ole mahdollisuutta toteuttaa terveyspalveluita alueen muulle väestölle.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että kuntalaisille tarjotaan vapaan hakeutumisen periaatteella tuotetut laadukkaat terveydenhuoltopalvelut. Edellä kuvatun perusteella sosiaali- ja terveyslautakunta ei katso tarpeelliseksi, että Koskelan alueelle perustetaan erillinen vastaanottotoimintaa sisältävä lähipalvelupiste.

29.04.2013

Kj/39

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että väestöä informoidaan riittävästi Koskelan ja Oulunkylän terveysasemien yhdistymisestä, yhdistetyn terveysaseman yhteystiedoista, alueiden kulkuyhteyksistä sekä kuntalaisten oikeudesta valita vapaasti terveysasema jolla he haluavat asioida. Edelleen sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että itsehoitoon tarkoitettuja ITE-pisteitä kehitetään ja lisätään kaupunkilaisten käyttämien muiden palvelujen yhteyteen.

Terveysvaikutusten arviointi:

Koskelan terveysaseman yhdistyminen Oulunkylän terveysasemaan aiheuttaa osalle asukkaista asiointimatkojen pidentymisen. Terveysasemien yhdistämisellä voidaan kuitenkin vähentää terveyspalvelujen tuottamisen haavoittuvuutta, järjestää kattavammin avosairaanhoidon ja erityistyöntekijöiden palveluja, taata laajemmat mahdollisuudet konsultointiin ja kollegojen tukeen sekä turvata hoidossa tarvittavat tarkoituksenmukaiset tilat ja laitteet. Terveysasemalla annettavalla moniammatillisella työpari- ja tiimityöpalvelulla voidaan turvata asukkaille laadukkaammat ja sujuvammat terveyspalvelut kuin etäpisteinä toimivissa lähipalvelupisteissä."

26.02.2013 Pöydälle

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Hannu Juvonen, osastopäällikkö, puhelin: 310 52481
hannu.juvonen(a)hel.fi